

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XII.

V Celovcu, 10. velikega travna 1893.

Štev. 13.

Javen shod

napravi

katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

v nedeljo dne 14. velikega travna t. l.

pri „Činkovcu“ v Št. Janžu v spodnji Rožni dolini.

Začetek ob 1/2 4. uri popoldne.

Spored:

1. Pozdrav predsednika.
2. Govor o namenu društva.
3. Govor o političnih strankah na Koroškem.
4. Govor o šolah.
5. Govor o važnosti volitev sploh.
6. Govor o gospodarskih zadevah koroških Slovencev.
7. Slučajni govori, razni nasveti in vpisovanje novih udov.

Po zborovanju bode prosta zabava, pri kateri bodo iz posebne prijaznosti sodelovali Kotmaroveški pevci. — Ustop imajo izključljivo le udje in povabljeni gostje. — Pri ugodnem vremenu vršil se bode shod na prostem.

Slovenci! Udeležite se tega važnega zborovanja v prav obilnem številu!

Odbor.

Liberalci med seboj.

Koroškim Slovincem je dobro znan Beljaški list, ki tako grdo in surovo napada in z blatom ometava slovenske rodoljube. Ta list zagovarja in brani privandrane Jude, domačinom Slovincem pa ne privoščiti nobene pravice. Pa tudi med liberalci samimi dela zgago in razprtijo. Posebno napada, že eno leto bo tega, Beljaškega poslanca dr. Steinwenderja, kterega hoče pripraviti ob vso veljavo in mu vzeti zaupanje volilcev, da bi potem Beljačani volili nekega drugega moža za poslanca. Ta mož je, kakor se sodi, bogataš Pavel Paher na Dunaju. Steinwender pravi, da je Beljaški list „Deutsche Allgemeine Zeitung“ od tega Paherja podkupljen in da zavolj tega denarja tako napada in črni njega (Steinwenderja). Mnogi Slovenci so tako nespametni, da tudi prebirajo Beljaški liberalni list in da se jim še imenitno zdi, kar ta list piše. Da pa zvejo, kako liberalci sami o tem listu sodijo, bomo jim povedali, kaj je dr. Steinwender zadnjič v Beljaku govoril. Steinwender ni prijatelj Slovincem in tudi za duhovnike ne mara, on je tedaj sam liberalec, kakor so drugi, le s tem razločkom, da ne sovraži samo Slovanov, ampak tudi Jude. Če tedaj tak mož, ki je sam Nemeč in liberalec, Beljaški list obsodi, potem bo gotovo nekaj resnice na tem. Zadnjič, bilo je 26. mal. travna, sklical je Steinwender svoje volilce v gostilno „Stadt Triest“ v Beljaku. Poročal jim je o svojem delovanju v državnem zboru, potem pa je, kakor poročajo „Fr. Stimmen“ začel tako govoriti o splošnem političnem položaju: „Hočem omeniti neko zadevo, ki je sicer videti osebna, pa vendar ni. V Beljaku izhajajoči list me namreč že od junija lanskega leta nezaslišano napada, ko me je vendar poprej zmirom hvalil in se mi prilizoval. Skoraj v vsaki številki prinese „Deutsche Allgemeine Zeitung“ kak napad na mene. Kar koli storim ali opustim, vse se zavije in meni na slabo obrne, meni odreka list vsako učenost in še celo poštenje; tako me ta list črni, da ne smem na to molčati. Ne bom se pečal s tistimi ljudmi, ki tiste lažnjive članke zoper mene pišejo; povedati pa moram, kdo da tiči za to grdo hujskarijo. Neki politični sanjač in čudak na Dunaju, ki bi rad namesto mene poslanec bil (smeh), je te ljudi kupil. On je sam pravil, da jim je večkrat denarja poslal, in zavolj teh Judeževih grošev me tako grdo napadajo in zmirjajo! Gospodje, kdor vzame denar in potem naenkrat

drugače piše, kakor je prej skozi leta pisal in mislil, tak človek ni nič vreden, in s takim se ne pečam. Toda s to hujskarijo zoper mojo osebo se spodkopuje moja veljava v državnem zboru, mojim volilcem se pa glave zmešajo. Če se bo vsaka reč zavrgla in za slabo spoznala in če se bo zoper vsacega hujskalo, potem bodo pošteni ljudje kmalu popustili vso politiko. Tukaj morate vi na noge stopiti! Če tega ne storite, potem nočem več biti vaš poslanec. Kako pridem jaz kot pošten človek do tega, da me bodo taki fantalini tako sramotno zmirjali? Nekaj zmirom obvisi, če koga tudi le kak poulični pobalin z blatom ometuje. Moja čast mi je predraga, da bi to še dalje prenašal. Storite temu konec, ali pa si poiščite drugega poslanca, kateri bo mirno trpel napade tega lista!“

Ko je Steinwender svoje poročilo končal, izrekli so mu volilci svoje zaupanje in ga prosili, naj se ne zmeni za napade podkupljenih listov. Beljaški list pravi, da bo Steinwenderja tožil zavolj žaljenja časti. Radovedni smo, kako se bo ta pravda končala; še bolj pa smo radovedni, ali bodo Beljačani hoteli in mogli usta zamašiti svojemu slavnemu listu, ali ne?

Da zdaj že nemški liberalni voditelji niso več varni pred napadi svojih lastnih časnikov, to je morda tudi kazen Božja, ker teh listov nikoli niso posvarili, če so nas Slovence še tako po nedolžnem napadali, črnili in nemško ljudstvo zoper nas hujskali.

Sijajni shod

slovenskega kat.-političnega in gospodarskega društva v Šmihelu nad Pliberkom.

Deževalo je, ko smo izstopili na postaji v Pliberku in se vsedli na vozove, da nas prepeljejo v bližnji Šmihel. Zato smo se bali, da bo malo ljudstva. Ko pa stopimo v prostorno Šerčerjevo gostilno, videli smo na svoje začudenje in veselje vse polno kmetkega ljudstva. Novo veselje nas je čakalo v prvem nadstropju: za zborovanje odločeno dvorano je namreč dal g. Šerčer jako bogato in okusno olepšati z zelenjem, cveticami in slikami. Videli smo z zelenjem in cvetjem ozaljšane podobe svitlega cesarja, dr. Janeza Bleiweisa, Strossmajerja, Andreja Einspielerja, Kristus na Oljski gori, poroka Marije in Jožefa in še več drugih. Vsa čast g. Šerčerju, ki se je potrudil, da je slovenske goste dostojno sprejel in počastil. Malo pred 4. uro pričel je g. podpredsednik V. Legat zborovanje s tem, da je vse došle goste v imenu društva pozdravil. Število poslušalcev je bilo nad 200, večinoma kmetki posestniki in bližnji duhovniki. Za vladnega komisarja je prišel sam g. okrajni glavar Kolenc. Kot prvi govornik je nastopil čast. g. župnik Škrbinec. V dolgem, poljudno resnem, pa z mnogimi dovtipi, šaljivimi primerami in sarkastičnimi opazkami osoljenem govoru je prav dobro slikal politične stranke na Koroškem ter osvetlil pogubno delovanje liberalcev, nemškutarjev in tudi poslanca Kirschnerja. Drugi govornik g. urednik Haderlap je v daljšem govoru pojasnil šolsko vprašanje na Koroškem, razložil, zakaj da moramo tirjati slovenske in verske šole, in povedal svojo misel, kako bi se moral šolski pouk urediti, da bi se otroci izučili v materni besedi, zraven tega pa se vendar tudi kolikor mogoče veliko nemščine naučili. Tretji govornik g. Legat je govoril o volitvah in sploh o političnih bojih. Šibal je omahljivost, lenobo in breznačajnost nekterih volilcev in dokazoval potrebo možatega in odločnega postopanja tako pri volitvah kakor v političnih bojih. Četrty govornik g. Kandut si je „na posodo vzela“ g. Plavca in g. Metnitza ter jima odgovarjal na to, kar sta v Pliberku pri „bauerntagu“ govorila. Po svoji navadi je g. govornik vse bolj v šaljivo podobo oblekel, in ker je razun te polemike proti „bauerntagu“ še mnogo drugega šaljivega povedal, probudil je mnogo smeha in dobre volje. Zadnji govornik g. Lenc je pa spet poslušalce k resnosti nazaj obrnil, ker je začel govoriti o gospodarstvu. Priporočal je posebno posojilnice in zava-

rovalnice, ter je gospodarje opominjal, naj svoje posle k varnosti napeljujejo in naj jih poučujejo, kako prav in pametno bi delali, če bi svojo plačo v posojilnici varno in obrestonosno nalagali in se preskrbeli za stare dni. Bilo je že pol osmih, ko je govornik končal. Govorilo se je tedaj nepretrgano dobre tri in pol ure, ljudstvo pa je s hvale vredno potrpežljivostjo uztrajalo in vestno poslušalo. Toraj imamo upanje, da je marsiktero zrno na dobro zemljo padlo in da bo v srcih poslušalcev dober sad obrodilo. Po končanem sporedu se je pričela prosta zabava, pri kateri so se vrstile razne napitnice, in so nam Šmihelski pevci nekaj domačih zapeli. — Zvedel sem, da je bilo pri „bauerntagu“ v Pliberku samo šest pravih kmetov in kakih 30 Pliberčanov. — Nadalje mi je še sporočiti, da se je slovenska šola v Šmihelu že začela, in sicer bo imela dva razreda, nemška pa le en razred, ker se je za slovensko šolo več otrok oglasilo. Tudi Globasniška šola se je razdelila v slovensko in nemško.

Dopisi prijateljev.

Slovenci in Slovenke! Darujmo prvo krono, ki nam v roke pride, družbi sv. Cirila in Metoda!

Iz Žihpolj. (Premišljevanje o liberalnem „napredku“.) Liberalni časniki se vedno hvalijo, da so za „fortšrit“, tega pa ne povejo nikoli, v čem da ta njih „napredek“ obstoji. Ali je morda to „fortšrit“, da so med vse ljudstvo spravili sovraštvo in prepir, da sosed sosedu grdo gleda? Če bi nam ti ljudje res kaj pomagati zamogli, zakaj pa tega ne storijo, saj že dolgo let zvonec nosijo in se povsodi ustijo; v deželnem zboru imajo večino in celo oblast v rokah, zakaj tam ne pokažejo svoje „osrečevalne in rešilne modrosti“? V resnici pa se nam kmetom od leta 1868. naprej zmirom huje godi. Dokler je bilo še kaj vere med ljudmi in krščanske ljubezni, se je vse bolje živelo; posli so bili pridni, potrpežljivi in zvesti; gospodarji so po očetovsko za nje skrbeli. Tudi za rokodelce je bilo dobro; ker je kmet denar imel, je tudi lahko rokodelcu kaj zaslužka dal. Liberalci vpijejo, da so vsega hudega duhovniki krivi, in ne morejo nikoli zadosti grdega o njih povedati; prežvekujejo pač tiste trapaste pregovore, ki jih v Celovških žganjarjih slišijo; mi pa dobro vemo, da je zato zmirom huje na svetu, ker peša vera in gine lepa šega med ljudstvom, širi pa se zapravljivost, razuzdanost, sebičnost in druge razvade, ki jih nevera rodi. Liberalci so nam usilili osemletno šolo, oni so naredili postavbo, da se sme vsaki berač ženiti, in oni znajo lepo skrbeti za uradnike in penzioniste, kterim so pripoznali lepe plače. Nam kmetom pa le zmirom huje davke nakladajo. Ko so liberalci vladali, naredili so toliko državnih dolgov, od kterih moramo zdaj obresti plačevati. Liberalci so tudi zvezani z Judi, kterim so izročili vso oblast in pravico, da smejo početi, kar hočejo. Kdaj je bilo še toliko sleparije in goljufije na svetu, kakor zdaj; in tega niso krivi duhovniki, ampak tisti, ki pravijo, da ni treba poslušati duhovnikov, kedar ljudi opominjajo k poštenosti, treznosti in k lepemu, krščanskemu življenju. Zato pa, slovenski kmetje, odprite oči, in kedar pridejo spet volitve, ne poslušajte liberalcev, ampak volite s slovensko-katoliško stranko. Kmet.

Iz Rožne doline. (Davkoplačevalci veselite se!) Avstrijske davkoplačevalce čaka že zopet novo, jako prijetno iznenadenje; v prihodnje bode se namreč spet pri 25 pešpolkih pomnožila vsaka stotnija (kompanija) za 9 mož. Letos se je na ta način pomnožilo, kakor znano, prvih 25 peš-

polkov; za to je bilo treba 953.490 gld., torej skoraj en milijon goldinarjev. Razun tega pa se pridno premišljuje — kakor se samo ob sebi razume — kako bi se pomnožilo topničarstvo in kako bi se zboljšala in tudi pomnožila deželna bramba. Sedaj je menda že vse pripravljeno, samo je treba, da bi državni zbor to postavlo gledé deželne brambe dovolil in potrdil. To ne bo stalo veliko; samo malenkost — kakih 18 ali 20 milijonov goldinarjev. Da bi to davkoplačevalci preveč ne občutili, bode se vse to zgodilo tekom 8 let. Med tem časom pa se bode znabiti iznašla zopet nova vojaška obleka, nove puške in smodnik in kar je še več takih rečij, ktere vse pričajo o človeški rahločutnosti in ljubezni do bližnjega. In to bodo morali zopet vse plačati avstrijski davkoplačevalci, kteri imajo, kakor se tudi samo ob sebi razume, zmirom denarja — dovolj. Zató, davkoplačevalci, veselite se!

Svečan.

Od Drave. (Koroškim podružnicam sv. Cirila in Metoda.) Prihaja spet lepa vigred, in priroda se zbuja k novemu življenju. Tudi naše šolske podružnice naj se jamejo spet živo gibati in naj pridno napravljajo veselice. Tu pa se ne gre toliko za razveseljevanje, ampak tem več za pouk. V lepih, jedernatih in poljudnih govorih je treba ljudstvo zbuditi in poučevati, saj je pouka zelo potrebno. To je pravo apostolstvo, ki je naloženo koroškimi rodoljubom. Zlasti v šolskih zadevah je treba še veliko truda, prej da se preženejo vsi zviti ugovori nasprotnikov zoper slovensko šolo. Ob enem pa je treba tla pripravljati za versko šolo, ki nikjer ni toliko potrebna, kakor ravno na Koroškem. To ni res, da bi ljudstvo tirjalo trdo nemške šole. Ljudje le hočejo, naj bi se otroci izučili v obeh jezikih, da bi oba jezika znali govoriti, brati in pisati. Nemškutarji pa ljudem zatrjujejo, da ravno v sedanjih „utrakvističnih“ šolah se to doseže, ker se otroci poučujejo v obeh jezikih. Tukaj je treba ljudem oči odpreti, da to ni res, da so sedanje šole le nemške, ker so vse učne knjige nemške, in ker se le v prvem letu slovensko branje nekaj časa uči, to pa otroci v poznejših šolskih letih, ko je vse nemško, zopet pozabijo. Treba je ljudi prepričati, da bo taka šola najboljša, ako se nemščina v posebnih urah uči, glavni pouk pa se mora vršiti v maternem, slovenskem jeziku.

Od Drave. (Popravek.) Tisti načelnik, o katerem je bilo v št. 8. letošnjega „Mira“ pisano, da je bil precej pripravljen, iti nad župnika in mu prepovedati pridige o liberalnih, nam piše, da to ni res, in se sklicuje na § 19. tiskovne postave. Mi smo popravek prostovoljno sprejeli, po § 19. pa tega nismo dolžni, prvič zató ne, ker ni bil imenovan ne kraj, ne šolski načelnik; drugič pa tudi nismo dolžni, nemško pisane popravke sprejemati ali na slovenski jezik prestavljati. Ko bi taki ljudje vendar spoznali, kako je to grdo, da svojo materno besedo pri vsaki priložnosti zatajujejo!

Iz Škofjega Dvora. (Šulferajna.) Naši ubogi zaslepljeni posestniki, ki verujejo v evangelije g. Dobernika, ki svet razsvitljuje z lučico „Freie Stimmen“, so v veliki „gnadi“ pri Celovških „Oberdeutschmachers-jih“. Ko je nedavno zborovala tukajšnja podružnica nemškega šulferajna, prišli so iz Celovca: g. Helldorffov nadzornik Hillinger, g. urednik Dobernik, g. Morov uradnik Steinlechner, g. mestni učitelj Schüttelkopf itd. ter jahali starega šarca, „kako je Slovencem nemščina potrebna.“ Tukajšnega poštarja Wieserja, ki je glavni agitator nemško-liberalne stranke in „Bauernbunda“ v celi naši okolici, izvolili so za predsednika, župana Pušnika (Žurjana) iz Timenice pa za podpredsednika. Sicer se ni zgodila nobena nesreča. Udov šteje podružnica blizo sto, pa menda jih je med njimi precej Celovčanov. Kdor ima preveč denarja, naj ga le daje nemškemu šulferajnu, saj ta denar nazadnje vendar le Slovencem pomaga, — kako? Tako: šulferajni podpira nemškutarke učitelje med Slovenci, učitelji ta denar nalagajo v gostilne hranilnice, tako tudi naši gostilničarji ložeje izhajajo in ložeje tudi drugim Slovencem kaj pomagajo.

Iz Libelič. (Shod Ciril-Metodove podružnice.) Predragi „Mir“, oznani celemu slovenskemu svetu, kako se tudi tukaj v našem do sedaj zaspanem kraju narodnost oživlja ter nam daje veselo upanje v bodočnost. Da tukaj Slovenci ne spijo, ampak da posnemajo slovenske brate drugih krajev, pokazalo nam je zborovanje naše podružnice sv. Cirila in Metoda za Libeliče in okolico, ktero smo imeli 1. vel. travna v gostilni g. župana Janeza Vrica. Vkljub slabemu vremenu se je zbralo okoli 200 vrlih Slovencev in Slovenk, kteri so pazljivo poslušali izvrstne govore g. obč. tajnika Fil. Kanduta in g. farnega oskrbnika Lenca, ktera sta na našo vabilo rada tako daleč prihitela. Prišle so te navdušene besede iz srca, pa našle so tukaj pri nas tudi hvaležno in rodovitno zemljo slovenskih src. Vse je bilo navdušeno in veselo, ker smo se tako lepo po domače zabavali. Domači izvrstni pevci in pevke so tudi veliko pripomogli,

da se je vse tako lepo izvršilo. Hvala jim, da so nas razveseljevali z milimi slovenskimi pesmami. Največja hvala pa gre g. Kandutu, kteri se nam je predstavil kot naš koroški rojak in nam v lepem govoru razjasnil potrebo slovenskih šol. Vsi iz srca želimo, da bi se g. Kandut našemu trpečemu slovenskemu narodu še dolgo let ohranil in da bi tudi našo podružnico nikoli ne pozabil, ampak še večkrat k nam prihitel ter nas poučeval, kako moramo postopati, da dosežemo tudi mi Slovenci tiste pravice, ktere nam grejo po božji in državni postavi; naj bo prepričan, da ga bomo z veseljem vsakokrat sprejeli. Potem so nastopili g. Lenc, kteri so nam že iz prejšnjih shodov kot izvrsten in navdušen govornik znani, ter nam pripovedovali, kako so delali rojaki v njihovi rojstni deželi, da so prišli do tiste omike, ktero sedaj uživajo, in pa tudi do spoštovanja pri drugih nam Slovanom tako sovražnih narodih. Tako bi morali tudi mi Slovenci se potegovati za naše pravice. In to bomo tudi storili. Ko so bili vsi govori dokončani, zahvalil se je novoizvoljeni predsednik g. Kirchmayer gospodom govornikom ter obljubil, da se bomo v kratkem zopet h kakej veselici zbrali. Po sklenjenem zboru razveseljevali smo se še dolgo. Nobeden ni mislil na dom, ker preveselo je bilo bivati v domačem krogu. Slednjic se zahvalimo tudi g. županu in njegovi gospi, da sta nas radovoljno vzela pod svojo streho, in nas oskrbela z izvrstno jedlo in dobro pijačo po nizki ceni.

Iz Ljubljane. (Družbi sv. Cirila in Metoda) je ob nakupu knjig za obmejne kraje darovala „Mohorjeva tiskarna“ v Celovcu 282 knjig, „Tiskarna sv. Cirila“ v Mariboru 10 pesmaric, c. kr. zaloga šolskih knjig na Dunaju je dala 20% popusta, Martinčeva knjigarna v Mariboru 10% in Giontinijeva knjigarna v Ljubljani tudi 10%. Č. g. bogoslovec Janež Čemažar je poslal dva velika zavoja zelo rabnih knjig, nabranih med Mariborskimi gg. bogoslovci, g. Fr. Podobnik, nadučitelj pri sv. Barbari v Halozah, zaboj raznih slovenskih knjig z naročilom, da naj se razdelé med podružnice na Koroškem, in č. g. Josip Sancin, župnik v Predloki, precej knjig. — Stolno mesto Ljubljansko nam je naklonilo 250 gld., kot prispevek za prvo polovico 1893. leta. Graška izvanakademiška podružnica, kteri neumorni predsednik je starina-vodja g. Bradaška, nam je poslala po mladeniško delavnem blagajniku, g. Fr. Hrašovcu, c. kr. sodniku v pokouju, 100 gld. 20 kr. Kot veledušne podpornike vrle te podružnice imenujemo danes: g. Marijo Možekovo, ki je zopet podarila podružnici 10 gld., g. Franjico Zabredovo, č. g. Avg. Skočirja, kurata na deželni bolnici, in g. dr. Mato Zidariča v Pregradu na Hrvatskem. — Pokroviteljica je postala z doneskom 100 gld. g. Marija Koblar, rojena Reharjeva, v Litiji. Slovenci! to je že šesta pokroviteljina iz malega Litijskega trga. Je li temu treba pristavljati še posebnih navduševalnih besedij? Dalje so nam naklonili: Podružnica za Ljutomer in okolico 100 gld. Šišenska podružnica (prvomestnik g. Matijan, denarničar g. Suwa) 50 gld., „družba domoljubov“ 25 gld., ferijalno društvo „Sava“ pri veselici 20 gld., posojilnica v Konjicah 20 gld., posojilnica v Radovljici pri občnem zboru 5. mal. travna 1893. l. po združnikih zloženih 19 gld., g. A. Viraut iz Novega mesta v Zagorji pri g. Medvedu med Dolenjskim in Zagorskim Sokolom nabranih 14 gld., posojilnici v Šmihelu nad Pliberkom in v Šoštanju po 10 gld., hišna družba „Omizje“ v Mozirju 10 gld. kot drugi znesek globe, vplačane po udih, ki se ne varujejo v govoru slabotnega materinega jezika. Neimenovane pri Sokolovi veselici in telovadskih igrah v Ljubljani nabranih 8 gld. 68 kr., hranilni in posojilni društvi v Celovcu in Nabrežini po 5 gld., g. Gregor Dolinar s Trate po g. adv. dr. V. Krisperji 5 gld., g. Iv. Jenko 5 gld. kot dar vesele družbe pri „Fortuni“ v Litiji, gostje in udje bralnega društva v Orehku pri veselici dné 16. mal. travna 4 gld. 10½ kr., g. Velimir 4 gld., ki so jih zložili za dom navdušeni Graški mladenči o priliki Prešernovega večera, gospodičina v Opatiji nabrane 3 gld., g. J. C. J. vinotržec v Šiški 2 gld. preostanek ob poravnavi računa in Neimenovane prvo srebrno krono. Vsem veledušnim dobrotnikom skupaj in vsakemu posebej izreka najtoplejšo zahvalo.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Glasovi nasprotnikov.

Poreče nemške?

Beljaški judoljubni list, čigar bahato ime nam ni treba imenovati, ker je vsem rodoljubnim koroškim Slovencem predobro znano, jezi se v št. 33 nad Poreškim č. g. župnikom, ker so dali na neko cerkveno bandero napraviti slovensk napis. Eden cerkvenih ključarjev je bojda zahteval, naj se to slovensko bandero prenese v podružnično cerkev v Goričah, vč. g. župnik pa tega niso dopustili, češ,

da so Poreče slovenska fara, torej je tudi slovenski napis na banderu opravičen. Beljaški list temu oporeka in pravi, da so Porečani „deutsch gesinnt“ (nemško misleči ali nemškutarji) in da je kaj takega „sramota, predrznost, slovanska domišljavost, neumnost in zvižaja“, da se jim usiljuje bandero s slovenskim napisom. Pristavi pa še: „Kaj bodo tuji (Judi, ki na letovišče k Vrbskemu jezeru pridejo) k temu rekli?“ Na to nesramno pisarijo odgovarjamo samo to: Gospod župnik je imel čisto prav, da so Poreče slovenska fara; škofijski šematizem sam potrjuje, da je župnijski jezik slovenski; od nekaj se je in se še v Porečah slovensko pridiguje, velika večina prebivalcev je slovenske narodnosti; če se pa nekteri za Nemce štulijo, vendar do zdaj še ni bilo slišati, da bi zahtevali nemške pridige, bodisi da v cerkev ne hodijo, bodisi da bi nemških pridig ne razumeli. Fara pa, kjer se beseda Božja po slovensko oznanuje, se po pravici imenuje slovenska, in za tako faro ni nobena sramota, ako ima bandera s slovenskimi napisi; le to bi bila sramota, ko bi se narobe godilo, da bi se slovenski farani sramovali tistega jezika, kterege jim je Bog dal, ker bi se s tem Bogu samemu zoperstavljali, kteri že vé, zakaj nas je za Slovence ustvaril. Najbolj smešno pa je to, da se judoljubni list sklicuje na tujece, kteri so le par mesecev v Porečah in so večidel judovske vere. Saj taki ne bodo obiskovali katoliške cerkve, če niso naše vere, in če bi jo prav, in če bi prav vsi katoličani bili, vendar bodo vsaj domačini Porečani, ki so cerkev zidali in njo uzdržujejo, več pravice do cerkve imeli, kakor tuje, ki so le za kratek čas nekaj mesecev tukaj! Gabi se človeku, ako vidi, kako hočejo na Koroškem z domačim slovenskim ljudstvom pometati, da ima že vsak pritepeni Jud več pravice, kakor domači slovenski Korošec!

Politični pregled.

Iz deželnih zborov, ki zdaj zborujejo, ni nič posebnega poročati. Izrekajo željo, naj bi se vsako leto ob istem času sklicevali, da bi zamogli svojo nalogo redno spolnovati. V štajerskem zboru je navstal prepir zavolj nemških šol v Ljutomeru in Šoštanju. V češkem zboru je veliko hrupa naredila vladna predloga, da naj bi se nekteri okraji ločili po narodnosti. Misli se je izprva, da bodo graščaki z Nemci glasovali, kar je pri Čehih zbudilo veliko nevoljo; nazadnje so se pa graščaki vendar obrnili zoper predlogo in s tem so se spet Nemcem zamerili. — Na Hrvaškem se je začelo na boljše obračati, odkar so s Strossmajerjanci zvezali s Starčevićjanci zoper vladne madjarone. V Zagrebu je bila dopolnilna volitev za sabor, ter je zmagal dr. Amruš, kandidat opozicije. — V Komornu na Ogerskem je bil velik katoliški shod, obiskan od 6000 mož. Izrekel se je odločno zoper civilni zakon.

Ko je bil nemški cesar Viljem v Rimu, obiskal je tudi sv. Očeta Leona XIII. ter sta celo uro govorila. Svet se radovedno poprašuje, o čem bi imela toliko časa govoriti, in ugiba se to in ono, vendar pa nobeden nič gotovega ne vé. Pač pa se jasno vidi, da imajo papež še zmirom veljavno besedo, čeravno so jim kraljestvo vzeli. — Postava homerule za svobodo Ircev je bila že v drugem branju sprejeta. Vendar pa njena osoda še ni določena, kajti nekteri Angleži jej hudo nasprotujejo in pretijo celó s puntom, ko bi se potrdila in v veljavo stopila. Posebno žugajo s tem v okraju Ulster, ki leži na irskem otoku, pa ni z Ircei obljuden, ampak z angleškimi protestanti; ti se bojijo priti pod irsko oblast. Gladstone pa ne odjenja in ima pošteno voljo, Ircem pomagati.

Gospodarske stvari.

Na hrošče! Kdo ne pomni škode, ktero so naredili zadnja tri leta črvi ali podjedi po našem polju in po naših vrtilih? Vsa ta zalega v zemlji se prelevi v hrošče, in prvi pomladanski topli dnevi jo bodo privabili na površje, koder bodo delala škodo, zalegala jajca in tako pretečo nevarnost podvojila, ako ne bodemo z vsemi silami šli na boj proti pomladnim hroščem. Zdržimo se torej proti temu škodljivcu, kajti boj poedinega človeka je brezuspešen, le tedaj je mogoče kaj doseči, ako se v ta namen združijo po cele občine.

Pomladi se množé z vsakim dnevom temni roji, ki po dnevi in ob slabem vremenu mirno sede po drevju, ob toplih večerih pa rojijo glasno okoli in iščejo primernih dreves za žrtje. Najljubši jim je hrast, za tem pa divji kostanj in javor, izmed sadnega drevja pa posebno češplja in sliva, pa tudi ostala jim se ne upira. Samo lipe in akacije ne marajo. Ker obtoré že poganja vsa rast in je drevje v najlepšem cvetu ali pa je malo prej odcvelo, očitna je škoda, ki jo delajo ti požeruhi. Listje, cvetje in mladi zarod vse prek ti poklestijo.

Le pogledimo hrastov gozd v hroščevem letu! Sredi maja je gol, kakor bi se bil posušil.

Tako udelavajo prvo polovico meseca maja, potem se le se izgublajo, a prej so se zaplodili. Samci poginejo, samice žró še nekaj časa dalje, potem pa se zarinejo v zemljo in ondi odlože svojo zalego kacic trideset in še po več okroglih jajec. Čim rahlejša je zemlja, tem ljubša jim je, zato jih mika posebno obdelani svet, njiva in vrt. Iz jajec se izvalé ličinke, ki obgrizujejo rastlinam korenine in jih izpodjedajo, da vsled tega usihajo. Te ličinke imenujejo ogrce ali podjede. Od njih postanejo v treh ali štirih letih zopet hrošči, po toplejših krajih dorastejo prej, po hladnejših pozneje. A brez njih ni nobeno leto.

Tega hudega sovražnika je treba zatirati na vso moč. Posamezna roka sicer lahko časi mnogo stori, ali velik in v resnici izdaten uspeh pokaže se samo tamkaj, kjer se na skupno delo združijo cele vasi in občine, celi okraji ali cele dežele. Zato so tudi izdane posebne postave in naredbe, ki ostro ukazujejo županom gledati na to, da se hrošči pobirajo in pokončujejo. Škoda, da po mnogih občinah ta postava stoji samo na papirju, a dejanski se ne vrši. Ali sploh se mora vendar priznati, da se je novejši čas tudi v tem obrnil na bolje. Kmetijski in gospodarski časopisi ob vsaki nevarnosti bobnajo na vojsko proti hroščem in s tem res izpodbudé mnogega zanikerneža na delo. Učitelji na deželi lahko mnogo storé. Ne bodi jim žal besede, ki bo veljala tem več, ako se jej pridruži še lep vzgled.

Hrošči se najbolje pobirajo, ako se otresejo z dreves. Ali to se mora vršiti zgodaj zjutraj, predno jih je solnce obsijalo, ali pa ob mrzlih in oblačnih dneh. Takrat obmrli visé po listju, in vsak stres jih pomeče na tla. Pod drevo naj se razgrne kaka ruha (prostiralo, ponjava) ali kaj drugega, da se mrčes tem hitreje pobere in da se ni treba za vsakim pripogibati. Nabrane je treba potem kakorkoli pomoriti, n. pr. pohoditi. Ni treba še dostavljati, da kokoši hrošče prav rade zobljejo. Z apnom pomešani so jako dober gnoj.

Samo ob sebi se razumeva, da je treba, kolikor se dá, hrošče pokončavati, dokler so še v zemlji ličinke (črvi, ogrci, podjedi).

Pameten človek, ki vidi, kako škodljiv je hrošč, in kako malo človek posamič opravi proti njemu, pozdravljaj bode z veseljem vsakega, ki bi mu hotel pri tem delu pomagati. In takih radovoljnih pomočnikov se človeku ponuja dobršno število. Jako dober zaveznik je krt pod zemljo, ki se najrajši masti s hroščevim zalego. Pustite ga torej pri miru, vaš prijatelj je, in ne bodite tako nespametni, da bi še najemali in plačevali ljudi, ki ga lové in pobijajo. Krtine po travnikih so res neprijetne, ali ta neprijetnost ni v nikakoršni razmeri s koristjo, ki nam jo prinaša s tem, da pod zemljo neusmiljeno hrusta požrešnega „črva“.

Poleg krta tudi netopirji (pirhpogačice, mra-kulji, pol tič pol miš) posebno pridno zatirajo hrošča. Te živalice letajo zvečer, torej ob istem času kakor hrošči, in jih sila podavijo. Njim se pridružijo še sove in legeni (ležetrudniki, podhujke, kozomolze). Po dnevi stopijo na njih mesto zopet drugi pokončevalci, namreč vrabci, senice, žolne, vrane in še mnoge druge. A več nego vsi drugi storé škorei. Spomladi so po ves dan na polju, po senožetih in po logih, in sicer vsi na tleh. Človek bi mislil, kaj neki imajo? Le pusti jih, prav koristnega dela so se lotili. Ob tem času silijo na dan hrošči, ki so že od jeseni čakali ugodnega vremena. A škorei so bili pripravljani, da jih bodo vsprijeli, kakor pristoji takim netekom. Hrošč se ni še popolnoma izkobilacil iz zemlje, že ga je škorec pograbil, pretril in kar je bilo mehkega na njem požrl, pustivši trda krila in kar je še drugega neužitnega. Da, še pod zemljo skritega najde in ga izvleče na beli dan. Čast in hvala torej škorecu! Daj mu mir in še vabi ga k sebi. Samo v zrelo črešnjo mu brani in jeseni mu ne daj v vinograd. „Kmet.“

Kako spoznati kuro, ali pridno leže? Nekteri ljudje na prvi pogled spoznajo kuro, ali je pridna za jajca leči ali za nič. Pravijo, da se to najbolj spozna na glavi in na očéh. Pridna kura mora imeti precej široko, pa vendar pogumno dvignjeno glavo in žive oči. Slaba kura ne kaže nobene živahnosti ne v očéh, ne v glavi. Tudi je pridna kokoš bolj širokega telesa. To so glavne tri lastnosti, ktere si bo gospodinja kmalu spoznavati naučila. Nekteri so mislili, če je stara kura pridna, da bodo tudi njene hčere pridno legle. Skušnja pa uči, da na tem ni nič ali vsaj ne veliko, in da se ta lastnost ne podeduje. Včasih pa kako kuro po krivici obsodijo, da je slaba, pa le jajca zgublja; posebno se to zgodi, kjer nemajo petelina. Tedaj se kure pomešajo s sosedovo tropo, ktero vodi petelin, kam pa jajca pokladajo, to se ne zve. Dobro je tedaj imeti petelina, da so jajca rodovitna in da kure vkup ostanejo.

Gnojenje travnikov s kompostom. Najboljši gnoj za travnike je dobro pripravljen kompost ali mešanec. O tem so vsi izkušeni gospodarji

enih misli. Ta gnoj ima vse potrebne redilne snovi v sebi, in sicer v tako ugodnem stanju, da jih travniške rastline iz lahka poživajo. Koliko komposta je napeljati na travnike, to se ravná po njegovi dobroti in po rodovitnosti travnika. Za 1 hektar (okoli 2 orali) travnika potrebujemo najmanj 25 voz komposta, kterege je kolikor le moči enakomerno raztrositi. Najboljši čas za gnojenje travnikov s kompostom je jeseni.

Novičar.

Na Koroškem. Dne 14. velikega travna bo g. dr. Kramar na Ziljski Bistrici govoril o živinoreji in o travnikih v slovenski besedi. — Velik požar je bil v Brdu na Zili. Pogorela je menda cela vas, tudi cerkev, šola in farovž. — Pri Beljaku je strela ubila 13letno deklico. — Deželna vlada je razposlala okrožnico na okrajne glavarje in župane, kako naj uporabljajo postavne predpise in pomočke, da zabranijo gozdne požare. — Pri Čajni na Zili je pogorelo 80 oralov gozda.

Na Kranjskem. Wolfovega slov.-nemškega slovarja je izišel 3. zvezek. — „Kmetijsko gospodarstvo“ se imenuje lepa poučna knjiga, ktero je spisal g. Viljem Rohrmann, pristav deželne kmetijske in vinarske šole na Grmu pri Novem mestu. Tiskala se je v Celju in se dobi pri tiskarju Drag. Hribarju za 55 kr. Priporočamo jo prav toplo vsem gospodarjem. — Na Blokah so umrli župnik Kaplenek. — Kranjska hranilnica je dala 20.000 goldinarjev za ustanovo deželne hiralnice. — V Brezovici so umrli župnik zlatomašnik Janez Potočnik. — Na Kamniški planini bodo začeli sir izdelovati. — Kmetijska podružnica v Krškem je kupila 50.000 ameriških trt reznikov. — Ribnica bo dobila svojo lekarno. — Mesto Kranj dobi vendar latinske šole nazaj. Minister Gautsch je že naznanil pogoje, ktere mora mesto spolniti v ta namen. — „Izvestij kranjskega muzejskega društva“ izišel je letos že 2. zvezek. — V Vrbi pri Št. Vidu je pogorelo 10 gospodarjev.

Na Štajerskem. Na Cvenu pri Ljutomeru so 4. t. m. blagoslovili zastavo gasilnega društva. — Graščino Novi Klošter pri Polzeli je kupil Jud Samuel Samueli. — Pogorelecem v Bukovcih pri Ptujju je dala štajerska hranilnica 2000 gld.

Na Primorskem. Naši krčmarji po Koroškem točijo navadno prav slabo vino in od vsakega čifuta, ki pride do njih, se dajo ogoljufati. Mi smo že večkrat priporočali, naj bi hodili sami vino kupovat, saj bi se jim pot obilo izplačala, ali pa naj bi se obračali do zanesljivih mož, ki bi jim pomagali oskrbeti se z dobrim vinom. Pa vse zastonj; prej kakor slej se toči le slabo, pokvarjeno vino, večasih prava brozga, ki je škodljiva zdravju in tudi ugledu gostilne same. Zatorej si dovoljujemo danes priporočati, ako si želi kdo nakupiti dobro, natorno vino po nizki ceni, da se obrne do g. M. Butkoviča, občinskega tajnika v Žminju pri Kanfanaru v Istri, ki je rad pripravljen posredovati pri kupčiji in svetovati, kam se je najbolje obrniti, da bode kupovalec dobro in pošteno postrežen. — V Trstu je umrl samec Karol Bartoletti ter je zapustil 350.000 gld. za dobrodelne namene. — Tovarna za lupljenje riža se bo naredila v Trstu. — Pri Trstu so slovesno v morje spustili novo vojno ladjo „Marija Terezija“.

Po drugih deželah. V mestu Red Jaket v Ameriki je bil Slovenec Peter Rupe za župana izvoljen. — Sv. Oče papež so sprejeli 500 čeških in 500 belgijskih romarjev. — V Veliki Kaniži je pogorelo 30 hiš. Tudi 3 osebe so zgoarele. — V Kolinu na Češkem so bili nemiri zavolj Judov, katerim ljudje očitajo, da so umorili neko krščansko deklico. — Strašen potres je bil spet na otoku Zante. Mnogo hiš se je podrlo; 50 ljudij je mrtvih, nad sto ranjenih. — V tovarni v Weissenbachu na gornjem Štajerskem so še na velikonočno nedeljo delali. Pa dohitela jih je Božja kazen: kotel se je razletel, in tovarna se je podrla; 2 delavca sta ostala mrtva, 4 so hudo ranjeni, 120 jih bo pa zdaj vsaj eno leto brez dela. Lastnik tovarne je liberalni poslanec dr. Peez. — V neki cerkvi blizu Napolja na Laškem je med Božjo službo začelo goriti. Vsi ljudje so hiteli k vratom in nastala je taka gnječa, da so jih 13 stlačili. — Kardinal Gruša, nadškof Dunajski, bodo letos imeli zlato mašo. — V Slavoniji je letos mnogo požarov. V Vukosavljevi je pogorelo 150 poslopij. — Svetovna razstava v Čikagi se je dne 1. t. m. slovesno odprla.

Raznoterosti.

Prebavljenje raznih jedij. Znani dr. Klencek je sestavil v eni svoji knjigi najbolj navadne jedi po času, v katerem jih človek prebavi. Tako najlažje človek prebavi skuhan riž, namreč za eno uro; pečeno divjačino, skuhana jabolka in grške,

špinačo, špargelj, kašo iz fižola in graha, tudi skuhanane ribe prebavi človek za eno uro in 50 minut; — za uro in 55 minut skuhanane možgane; za 2 uri skuhanano mleko, surova jajca; za 2 uri 15 minut prebavi se skuhan puran; za 2 uri 30 minut pečena gos in skuhanano ovčje meso; za tri ure prebavi človek mehko skuhanano jajca, surovo svinjsko meso; za 3 ure 15 minut skuhanano mrkvo, salato in zelje; za 3 ure 30 minut svinjsko pečenko, skuhanano goveje meso, krompir, belo repo in sveži (frišni) kruh. Za 3 ure 45 minut prebavi želodec skuhanano mastno goveje meso, kruh z maslom in kavo, skuhanano in pečeno kuro, pečeno telečje in ovčje meso, juho iz govejega mesa in suh kruh s kavo. Za 5 ur trdo skuhanano jajca, suho klobaso, črešnjo, češplje, orehe in mandeljne. Za 6 ur ne-skuhanane ribe. Prebavljenje pospešuje sol, poper, gorčica, star sir, sladkor (cuker) in vino. Nasproti preveč olja in pri nekterih ljudéh celo tudi jesih prebavljenje ovira.

Mesto Čikago v severni Ameriki na Mihigan-skem jezeru ima v svoji sredi ljudi iz vsakovrstnih narodov. Tam je 302.000 rojenih Amerikancev, 472.000 Nemcev, 222.000 Ircev, 59.000 Čehov, 57.000 Poljakov, 49.000 Švedov, 47.000 Norvežanov, 43.000 Angležev, 17.000 Francozov, 16.000 Škotov, 13.000 Rusov, 11.000 Dancev, 14.000 Lahov, 7.000 Holandežev, 8000 Rumuncev, 6000 Ogrov, 4000 Švicarjev, 15.000 Kanadcev, 14.000 zamorcev, 2000 Kitajcev. Najdejo se pa v manjšem številu tudi zastopniki drugih narodov: Španci, Grki, Indijanci, Malajci, Belžani, Braziljanci, Slovenci itd.

Kedaj roke oslabijo? Naše roke niso od rojstva za delo ustvarjene, one se morajo še le dela navaditi. Za delavce je zanimivo znati, kedaj začnejo roke slabeti in kedaj je njih moč največja. Neki angleški zdravnik trdi, da so roke delavčeve v tridesetem letu najmočnejše, ako začne delavec delati v 17. ali 18. letu. Roke zgodaj oslabijo, ako se pečajo zmirom z enim in tistim delom. Eden delavec v tovarni za nože udari poprečno na dan 28.000 krat s kladivom. Potem se vé ni čudno, da roke kmalu oslabijo. Pri drugem delu, posebno pri gospodarskem, pri katerem se celo telo giblje, roke tako kmalu ne oslabijo.

Iskanje milijonov na dnu morja. Pri holandskem otoku Ter-Shellingu začnejo se kmalu priprave, da bi iz morja dobili cele zaklade srebrá, ker se je tam bila enkrat potopila ladija, ki je peljala srebro v ceni 11 milijonov goldinarjev. Prej so ga dobili samo nekaj malega, ker je bilo vse s peskom zasuto. Sedaj pa je neki inženir iznašel stroj, s katerim bodo mogli oni pesek odstraniti in tako vseh 11 milijonov srebra iz globočine morske dobiti.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Vč. g. Gabrijel Leks, dekan in mestni župnik v Št. Vidu, je imenovan za častnega korarja Krškega stolnega kapiteljna. Dosedanji dekanjski oskrbnik in župnik v Domačalah, vč. g. Franc Šavbah je postal dekan za zgornji Rož. — Na sv. Višarje sta premeščena čč. gg. kaplana: Val. Podgorc in Franc Holec. — Umrla sta vč. gg. dne 18. mal. travna P. Siegismund Gradišek, O. S. B., knezoškofijski svetovalec, dosluženi profesor bogoslovja, zlatomašnik v benediktinskem samostanu v Celovcu, in dne 5. t. m. Šimen Stöckl knezoškofijski svetovalec in župnik v Št. Lenartu pri sedmih studencih, 58 let star. N. v m. p.!

Javna zahvala.

Iz dná svojega srca se po tem potu zahvaljujem preblagorodnemu gospodu primariju kranjske deželne bolnice v Ljubljani, dr. Šlajmer-ju, ki je pretekli teden na moji stareji hčerki tako srečno izvršil težavno in nevarno operacijo na vratu ter jo s tem obvaroval preteče jej smrti, ker bila je že v nevarnosti, da jo vratna oteklina zaduši, katere nesreče je pa zdaj popolnoma oteta. Ravno tako se lepo zahvaljujem spoštovanim njegovim gospodom asistentom in ljubeznjivim ter dobrodušnim usmiljenim sestram za skrb in postrežljivost. Bog povrni! Gospodu primariju dr. Šlajmer-ju pa bo deva ostale jaz in moja hčerka za to dobroto hvaležni ves čas svojega življenja ter ga siromakom bolnikom, ki iščejo zdravniške pomoči, kar najtopleje priporočam, svetujoča jim, naj se v sili z zaupanjem obračajo do njega.

V Celovcu, dne 4. maja 1893.

Fani Križaj.

Zahvala.

Slavna družba sv. Cirila in Metoda je za šolo v Vogrčah poslala lepo torbico molitvenikov, abecednikov in drugih šolskih knjig. Naša dolžnost je, da jej izrečemo svojo najtoplejšo zahvalo. Bog blagoslovi to koristno in prepotrebno družbo!

Krajni šolski svet v Vogrčah.

Hranilnica in posojilnica v Velikovecu vabi k **rednemu obnemu zboru**, kateri bo v nedeljo 14. velikega travna (maja) ob 3. uri popoldne v prostorih gostilne g. Tauschitz v Velikovecu. Dnevni red: 1. Poročilo o društvenem delovanju leta 1892. 2. Račun za leto 1892. in premoženjsko stanje 31. decembra 1892. 3. Potrjenje letnega računa. 4. Izvolitev načelstva. 5. Privoljenje nagrade za poslovanje v letu 1892. 6. Sprememba in razširjanje pravil. 7. Razni nasveti.

Odbor.

V a b i l o.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Priblo ves in okolico priredi zborovanje dne 22. vel. travna (na binkoštni pondeljek) v gostilni „pri Škofu“ v Št. Lipšu. Začetek ob 1/4. uri popoldne. Spored: 1. Slavnostni govor. 2. Govor o vinoreji in sadjereji. 3. Govor o šolah. 4. Volitev zastopnika za občni zbor glavne družbe. 5. Sprejemanje novih udov. 6. Razni nasveti. 7. Prosta zabava. Slovenci in Slovenke lepe naše Podjunske doline, pridite k temu zborovanju v obilnem številu!

Odbor.

Za grobni spominek dr. Lutmana poslali so do sedaj sledeči čast. gospodje:

V 10. števil. „Mira“ izkazano 40 gld. — kr.	
Franc Mihal, župnik v Št. Lipšu.	2 „ — „
Šimen Gregorčič, vikar v Breginji	2 „ — „
Fr. Bergman, župnik v Št. Jurju	2 „ — „
Balant Kraut, župnik na Brnci	2 „ — „
Jož. Svaton, kaplan v Št. Lenartu	1 „ — „
Lukež Selnik, župnik v Ovčji vesi	2 „ 50 „
Neimenovan iz Vetrinja	1 „ — „
Skupaj 52 gld. 50 kr.	

Listnica uredništva.

Nadaljevanje in konec slavnostnega govora preč. gosp. dr. Ant. Medveda, ki ga je govoril o priliki papeževe slavnosti v Celovcu dne 5. malega travna t. l., priobčimo v prihodnji številki, ker nam je za ta list primanjkovalo prostora.

Loterijske srečke od 6. velikega travna.

Gradec	10	22	13	37	6
Dunaj	19	83	47	45	70

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	25	6	60
rž	4	40	5	50
ječmen	4	70	5	90
oves	2	60	3	25
hejda	4	60	5	75
turšica (sirk)	3	75	4	70
pšeno	7	—	8	70
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	30	2	10
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 3 gld. — kr. do 3 gld. 60 kr., kisló 1 gld. 50 kr. do 2 gld. 50 kr., slama po 2 gld. 20 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 68 do 72 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 33 do 35 gld. stari cent.

Pozor!

Podpisana naznanjam vsem Slovincem iz mesta in okolice, da sem se v svoji **trafiki** (kosarske ulice števil. 7.) založila **z vsemi potrebnimi dvojezičnimi (nemško-slovenskimi) poštnimi tiskovinami** namreč z dopisnicami, povzemnimi poštnimi nakaznicami, poštnimi spremnicami, poštnimi nakaznicami za pošiljanje denarja itd. in jih bodem prodajala tako posamezno kakor tudi v večjih množinah, kakor bode kdo želel ali zahteval. Pri tej priložnosti priporočam tudi najtopleje svojo bogato založeno **prodajo raznega tobaka, smodk itd.** ter zagotavljam dobro in pošteno postrežbo.

Spoštovanjem

Marija Izop,

kosarske ulice števil. 7. v Celovcu.

Mala kmetija z gostilnico,

lepa, novo zidana hiša s pritličjem in prvim nadstropjem, še 8 let davka prosta, pri cesti, gostilnica dobro obiskana; zemljišča je blizo 6 oralov njiv, 5 oralov travnika in 13 oralov gozda. Več pové Jakob Hafner p. d. Kramar v Svetni vesi, pošta Podgoro (Unterbergen).

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemnih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

K košnji (seči) in žetvi priporočam

sloveče Bistriske kose

z zgoraj navedenim fabriškim znamenjem in izvrstne srpe, kakor tudi prave Bergamaške kamne (osle)

najbolje vrste po najnižjih cenah.

Franc Sadnikar,

trgovec z železnino v Celovcu, Burggasse števil. 7.

(Vnanja naročila izvršujem po pošti in naj se blagovoli dolgost kos naznaniti.)

Podpisana si jemljeta čast naznaniti, da sta popravljeno in na novo prezidano gostilno

„Hôtel Sandwirth v Celovcu“

s 1. malim travnom 1893 spet v svojo last in oskrbo prevzela.

Priporoča tedaj prečastiti duhovščini, potovalcem in slavnemu občinstvu sploh najin hôtél najtopleje ter prosiva za mnogobrojno obiskovanje.

P. n. popotniki, ki v Celovec pridejo, naj bodo zagotovljeni dobre postrežbe. Izbe so po ceni, jedi okusne in dober kup, kakor prej. Točijo se le **pristna vina**, ki sva jih sama nakupila, in meščansko pivo iz **Budejevic**, ki je zdaj na Dunaju zelo priljubljeno, poleg tega pa točiva tudi **Götzevo suščevo pivo**. Z odličnim spoštovanjem

Jurij in Amalija Simon.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel

gostilno pri „Matevžu“ v Črni

ter se bode potrudil gostom postreči z dobro jedjo in pijačo kakor vsaki dan s svežim (frišnim) pivom. Ima na razpolaganje tudi prenočišča za popotnike. Priporočujoč se prosi za obilni obisk, zagotavlja dobro in ceno postrežbo ter se znamenjuje z odličnim spoštovanjem

Primož Stuler,

oštir gostilne pri „Matevžu“ v Črni.

Kdor si hoče napraviti dobro kavo, naj si kupi pristne

Ölzove kave

Ölzova kava je najboljša in najčistejša primes za kavo.

Ölzova kava nema v sebi ne hrušk, ne pese, ne sirupa.

Dobi se v vseh prodajalnicah za tržaško blago.

Služba cerkovnika in organista

v Črnečah se oddá od 1. rožnika. Prosilci naj se oglasijo pri župnijskem uradu (najljubše osebno), kjer se tudi pogoji zvedó.

Zaupnih mož v vsakej fari.

Velevažno, čez četrto stoletja obstoječe, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje uživajoče domače **denarstveno podjetje** (poroštvni zaklad znaša čez 20 milijonov kron), čigar glavni sedež je na Dunaju, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke c. kr. državne vlade in čegar vsestransko priznana blagonsno delovanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsakej fari po jednega zaupnega moža z nalogo, pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotičnem kraju.

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zupanje uživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastoči postranski zaslužek za mnogo let, blagovolijo naj pod znamko „201.191. Graz postlagernd“ več poizvedeti.

Flaše za ol (pivo)

s patentiranim zaklepom prodaja

Jurij Treffer,

trgovec z glaževino in porcelanom v Celovcu na novem trgu zraven Dorerjeve kavarne.

Kdor jih vzame vsaj 50, dobi jih po tovarniški ceni: polulitre po 10, litre po 11 kr.

Peter Nikolić

v Zagrebu

priporoča svoje največje skladišče raznih oljnobarvenih slik, okvirov, ogleдалov, vsakovrstnih ur, šivalnih strojev, posod ter jedilnega orodja iz kineškega srebra, železnega in lesenega pohištva itd. itd.

Cene so jako nizke in plačuje se lahko v mesečnih obrokih.

Natorno vino.

Pristnega, črnega istrskega vina imam še precej v zalogi in ga oddajam po 18 in 20 kr. na debelo.

Josip Sancin,

župnik v Predloki, p. Kozina-Črnikal.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure čistilne mlince za žito rezalnice za krmo samodelujoče aparate proti peronosperi tlačilnice za vino tlačilnice za sadje mlince za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastonj in poštne prosto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!